

Lakossági tájékoztató IKR AGRÁR KFT. Szerencs

2016. június 01.

Készítette: AGL-CBI KFT.

Verzió 1.0

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	3
1.1. NÖVÉVVÉDŐSZER RAKTÁR ADATA	4
1.2. A RAKTÁRBÁZIS AZONOSÍTÁSA	5
1.3. SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉVEL KAPCSOLATOS CÉLKITŰZÉSEK.....	6
2. A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ INFORMÁCIÓK	7
2.1. A VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEM TEVÉKENYSÉGE.....	7
2.2. A VESZÉLYES ANYAGOK TULAJDONSÁGAI, VESZÉLYESÉGI OSZTÁLYUK ÉS A SÚLYOS BALESET SORÁN KIALAKULÓ KÁROSÍTÓ HATÁSUK.....	7
2.3. A LEHETSÉGES VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK KIALAKULÁSA, A KÁROSÍTÓ HATÁSOK LEHETSÉGES TERÜLET ELOSZTÁSA.....	8
2.3.1. Forgatókönyv 1: Ammónium robbanás	8
2.3.2. Forgatókönyv 2: Nitrózus gázok diszperziója AN égése következtében.....	8
2.3.3. Forgatókönyv 3. Szennyezett AN tároló.....	8
2.3.4. Forgatókönyv 4: Gázolaj tároló	9
3. Veszélyhelyzeti tevékenység és elhárításba érdekelt felelős személyek.....	9
3.1. VESZÉLYHELYZETI TEVÉKENYSÉG	9
3.2. AZ ÜZEM DOLGOZÓINAK ADATAI, ELHÁRÍTÓ SZEMÉLYZET TAGJAINAK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI	10
3.3. AZ ELHÁRÍTÁS MEGSZERVEZÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA.....	11
AN tűz esetén értesíteni kell a tűzoltóságot és felkészülni a robbanás övezetében lakók kitelepítésére. A tűzoltás megkezdésével egyidejűleg gondoskodni kell a veszélyeztetett személyek mentéséről, a veszélyeztetett épületrész kiürítéséről.	12
3.4. SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	12
3.5. OKTATÁS, KÉPZÉS	12
3.6. MŰSZAKI MENTŐESZKÖZÖK ELLENŐRZÉSE	13
3.7. EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK.....	13
3.8. TŰZRIADÓ TERV	13

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

A prágai székhelyű Agrofert Holding mintegy két éves előkészítő munka után 2012. december 1-vel megvásárolta az IKR Agrár Kft. input anyag (műtrágya, növényvédő szer, vetőmag) és terménykereskedelmi üzletágait, az üzletágakhoz tartozó infrastruktúrával együtt. Az akvizíció eredményeképpen szakmai befektető lett a Kft. tulajdonosa. Az Agrofert Holdinghoz mintegy 230 vállalat tartozik. Árbevételének jelentős részét ma még a vegyipari tevékenység adja (Négy műtrágyagyárával Európa második legnagyobb nitrogén műtrágya gyártó kapacitásával rendelkezik), de a megtermelt nyereség döntő hányadát az élelmiszeripari vertikum kiteljesítésére fordítja, elsősorban Csehországban, Szlovákiában. Jelentős piaci részesedéssel bír a malom és sütőipari kapacitások területén, a sertés-, baromfitenyésztés integrációja és vágókapacitása területén. Közel 70 mezőgazdasági termelő üzemet tulajdonol cca. 130.000 ha területtel döntően Csehországban.

Országos lefedettségű növényvédő szer raktárhálózatunkon keresztül valamennyi növényvédő szer szállító cég termékeit forgalmazzuk. Autós flottánkkal gyorsan, pontosan és megbízhatóan szolgáljuk ki partnereinket.¹

¹ <http://www.ikragrar.hu/koszonto>

1.1. NÖVÉVVÉDŐSZER RAKTÁR ADATA

ÜZEMADATOK-ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1. Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem / küszöbérték alatti üzem neve:	IKR Agrár Kft. Bábolna
2. Üzemeltető neve:	Szerencs-IKR Agrár Kft.
3. Üzemeltető székhelye:	2943 Bábolna IKR Park hrsz. 890
4. Az üzem (telephely) pontos címe (amennyiben eltér a székhely adataitól):	3900 Szerencs, Ipartelep u. 1.
5. Az üzem tevékenységi köre, rendeltetése:	Csomagolt műtrágya tárolását és továbbértékesítését végzi
6. Az üzem levelezési címe:	3900 Szerencs Pf.: 119
7. Telefon munkaidőben (központ, titkárság, ügyelet):	+36 (47) 563 - 030
8. Telefon munkaidőn kívül (központ, titkárság, ügyelet):	+36 (47) 563 - 030
9. Fax (központi):	+36 (47) 563 - 040
10. Vezető (vezérigazgató, ügyvezető, elnök stb.) neve, beosztása:	Szabó Pál területi igazgató
11. Vezető levelezési címe:	3900 Szerencs Pf.: 119
12. Vezető e-mail címe:	+36 (30) 535 - 7769
13. Vezető telefonszáma, fax száma:	+36 (47) 563 - 040
14. Vezető mobiltelefon száma:	+36 (30) 535 - 7769
15. Kapcsolattartó neve, beosztása:	Körösi Károly üzemigazgató
16. Kapcsolattartó e-mail címe:	Orosháza, Dessewffy u. 32.
17. Kapcsolattartó telefonszáma, fax száma:	06-68-529-230
18. Kapcsolattartó mobiltelefon száma:	06-30-5520074
19. Meghatalmazott neve, beosztása:	Ollé Ferenc, vezető
20. Meghatalmazott e-mail címe:	Orosháza, Búza u. 17/a
21. Meghatalmazott telefonszáma, fax száma:	06/68/631-023
22. Meghatalmazott mobiltelefon száma:	30/742-1571
23. GPS koordináta:	46°29'56.2"N 20°41'39.6"E

1. táblázat: A Szerencsi üzem jellemző adatai

1.2. A RAKTÁRBÁZIS AZONOSÍTÁSA

A/3 adatlap: A VESZÉLYESSÉG SZÁMÍTÁSA		
Veszélyesség, alsó küszöbérték számítása		
$\Sigma q_n/Q_{An}$ értékek (1. melléklet alapján)		
Mérgező anyagok	Tűzveszélyes anyagok	Ökotoxikus anyagok
0,00	3,7	0,001
Veszélyesség, felső küszöbérték számítása		
$\Sigma q_n/Q_{An}$ értékek (1. melléklet alapján)		
Mérgező anyagok	Tűzveszélyes anyagok	Ökotoxikus anyagok
0,00	0,92	0,001

2. táblázat: AZ IKR AGRÁR Kft. Besorolása a veszélyesség alapján

A 219/2011. (X. 20.) Korm. Rendelet 1. számú melléklete foglalkozik a veszélyes ipari üzem azonosításával.

A táblázatból megállapítható, hogy az AN mennyisége túllépi az alsó küszöbmennyiség értékét, de nem éri el a felső küszöbmennyiség értékét (< 1).

Az IKR Bábolna Zrt. szerencsi telepe a 219/2011. Korm. Rendelet alapján alsó küszöbértékű telephelynek minősül és ezért biztonsági elemzés elkészítésére kötelezett.

1.3. SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉVEL KAPCSOLATOS CÉLKITŰZÉSEK

Az IKR Agrár Kft eredményes működése hosszú távon csak úgy biztosítható, ha a gazdasági célkitűzések mellett egyértelműen kinyilvánítja elkötelezettségét a biztonságpolitika elemeinek következetes végrehajtásában. Ebből a felismerésből és elkötelezettségből kiindulva, fogalmazzuk meg a megelőzés, a felelősség és az együttműködés alapelvein nyugvó biztonságpolitikánkat, melyben kinyilvánítjuk szándékunkat:

- következetesen alkalmazzuk a megelőzés alapelvét,
- a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések, környezetszennyezések és tüzesetek elkerülését tűzzük ki célként,
- mérsékeljük tevékenységünk biztonsági kockázatát,
- magas színvonalon biztosítjuk munkavállalóink foglalkozás-egészségügyi alapellátását,
- az egészségre nem ártalmas, környezetbarát technológiákat alkalmazzuk,
- környezetkímélő termékeket fejlesztünk, gyártunk és forgalmazzuk,
- megőrizzük a tevékenységünkkel érintett természeti értékeket,
- gondoskodunk a biztonságtechnikai követelményeknek az esetleges balesetek környezetszennyező hatásait elkerülhetővé tevő meghatározásáról,
- támogatjuk új jogszabályok kidolgozását, a meglévők módosítását az EU jogharmonizáció folyamatában,
- törekszünk a biztonságtechnikai és egészségvédelmi jogszabályok, hatósági határozatok maradéktalan betartására,
- a biztonsági szempontokat maradéktalanul figyelembe vesszük az új technológiák létesítésénél, a meglévők korszerűsítésénél, valamint termékeink fejlesztésénél,
- folyamatosan képezzük és ösztönözzük munkatársainkat a biztonsági és környezetvédelmi céljaink megvalósítására,
- távfelügyeleti központ kialakításával fokozottabban fogjuk ellenőrizni telephelyeink működését a rendkívüli események elkerülése és hatásainak minimalizálásának érdekében,
- nyíltan közzé tesszük eredményeinket és gondjainkat,
- fokozatosan megfelelünk biztonsági és környezetvédelmi tevékenységünkkel az Európai Unió normáinak,
- biztonsági és környezetvédelmi politikánkat elfogadtatjuk beszállítóinkkal és piaci partnereinkkel.

2. A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ INFORMÁCIÓK

2.1. A VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEM TEVÉKENYSÉGE

Területi Központ rendeltetése növényvédő szer raktározás és forgalmazás. A veszélyes anyagraktár különféle növényvédő szerek raktározását végzi. Az anyagok az előírásoknak megfelelően kerülnek tárolásra. A veszélyes anyagraktárakban a veszélyes anyagok zárt csomagolású tárolása zajlik. A be-, és kiszállításuk, tárolásuk a beszállítás kori, zárt, megbontatlan (a növényvédő szerek csomagolására vonatkozó előírásoknak megfelelően) gyártói csomagolásban történik. A tárolás során – a tárolást, raktározást, anyagmozgatást kivéve – semmiféle egyéb műveletet nem végeznek.

2.2. A VESZÉLYES ANYAGOK TULAJDONSÁGAI, VESZÉLYESÉGI OSZTÁLYUK ÉS A SÚLYOS BALESET SORÁN KIALAKULÓ KÁROSÍTÓ HATÁSUK

A tárolt anyagok főleg környezetre veszélyesek. Tárolnak kis mennyiségben tűzveszélyes és egészségre veszélyes anyagokat. Az anyagtulajdonságok alapján az alábbi veszélyes szituációk vehetők figyelembe

- (1.) Veszélyes helyzet kialakulásához vezet a raktárban kialakuló tűz. Bármilyen eredetű tűz esetén a tárolt tűzveszélyes anyagok is meggyulladhatnak, és a tűz átterjedhet az egész raktárra. Vizsgálandó a hőszugárzás okozta veszély (FK-1).*
- (2.) Veszélyes helyzet kialakulásához vezet a mérgező szilárd anyagokat tartalmazó csomagolások megsérülése. A forgatókönyv csak olyan anyagokat vesz figyelembe, melyeknek részecske nagysága elég kicsi ahhoz, hogy a megsérült csomagolásból a szél szét tudja hordani. Ezért csak a por alakú mérgező termékeket vesszük figyelembe. A granulátumok, kristályok, nedves porok nem jelentenek veszélyt a telep határán kívül. (FK-2)*
- (3.) Veszélyes helyzet kialakulásához vezet a raktárban tárolt mérgező anyagokat tároló tartályok esetleges sérülése. A kialakuló tócsa párolgása esetén mérgező gőzfelhő kialakulásával kell számolni az épületen belül. A gőznyomás és az LD50 (patkány, orális) értékének vizsgálata alapján kell figyelembe venni, hogy a termék hozzá járul-e a raktár kockázatához vagy sem (FK-3).*
- (4.) Veszélyes helyzet kialakulásához vezet a raktárban kialakuló tűz. Bármilyen eredetű tűz esetén a tárolt tűzveszélyes anyagok is meggyulladhatnak, és a tűz átterjedhet az egész raktárra. Vizsgálandó a mérgező égéstermékek okozta veszély (FK-4).*

Az AN esetén azonosított veszélyforrások az AN tűz és robbanás. Veszélyes helyzet kialakulásához vezet a szabadtéren tárolt AN robbanása. (2.) Veszélyes helyzethez vezet a Nitrózus gázok diszperziója AN bomlása következtében. (3.) Szennyezett AN tárolása.

2.3. A LEHETSÉGES VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK KIALAKULÁSA, A KÁROSÍTÓ HATÁSOK LEHETSÉGES TERÜLET ELOSZTÁSA

2.3.1. FORGATÓKÖNYV 1: AMMÓNIUM ROBBANÁS

Az ammónium-nitrát robbanásakor figyelembe vett AN mennyisége 300 tonna. A robbanás valószínűségét olyan kicsinek becsültük meg, hogy a kockázat számításánál nem vettük figyelembe.

2.3.2. FORGATÓKÖNYV 2: NITRÓZUS GÁZOK DISZPERZIÓJA AN ÉGÉSE KÖVETKEZTÉBEN

Raklapokon elhelyezett 50 kg-os AN zsákok esetében 60 kW/m² hő terhelést okoz az égő raklap faanyaga. Az égés következtében 18 gr/sec/m²² mennyiségű NO₂ szabadul fel.

Az AN bomlásakor keletkező NO₂ hőmérséklete 300-400 C° közé tehető. A magas hőmérsékletű égéstermékek és a környezet között kialakult sűrűség következtében a füst felemelkedik.

Alacsony szélesség (2,1 m/s) esetén a huzathatás következtében a bomlás termék (füst) felemelkedik és a stabil légköri viszonyok esetén sem alakul ki a receptor (1 m) magasságában halálozást okozó NO₂ koncentráció.

A viharos szél hatását modelleztük a 10,1 m/s szélesség alkalmazásával. A felhő felemelkedése ebben az esetben a legalacsonyabb. A feltételezés szerint a viharos szél feltételezések a felemelkedő füstöt lenyomná a talajfelszínre. A nagy szélesség következtében a felhő a felemelkedés során és lefelé való mozgása következtében is erősen hígul, ezért a receptor magasságban a koncentráció értékek alacsonyak.

A legmagasabb koncentráció értékeket 5,1 m/s (D stabilitás) esetén kaptuk, ezért a forgatókönyv egyéni kockázatának megállapításakor az alábbi konzervatív megállapításokat tesszük:

- (a) Az NO₂ gáz terjedését hideg, környezeti hőmérsékletű gázként modellezzük.
- (b) A kibocsátás magasságát 1 m-be helyeztük.
- (c) A kibocsátás nagysága 1 kg/s.
- (d) A kezdeti levegő belépés nagysága 0 kg/s.
- (e) A talaj érdesség nagysága 1 m.

A felhőméret meghatározásakor a NO₂-ra vonatkozó veszélyes dózissal számoltunk, mely a Health and Safety Executive, UK ajánlása szerint: 9.6 x 10⁴ ppm²perc.

2.3.3. FORGATÓKÖNYV 3. SZENNYEZETT AN TÁROLÓ

A forgatókönyv során figyelembe vettük, hogy az „előírástól eltérő” műtrágya alsó küszöbértéke 10 tonna. A 219/2011. (X. 20.) Korm. Rendelet szerint: az a veszélyes anyag, amely a veszélyes ipari üzemben az alsó vagy a felső küszöbmennyiség 2%-át meg nem haladóan van jelen, a teljes veszélyes anyagmennyiség meghatározásakor figyelmen kívül hagyható. Mivel a telephelyen nem tárolnak 1000 kg-nál több szennyezett AN-t a kritérium alkalmazható. Az előírástól eltérő AN szilárd halmaállapotú, önmagában nem

² G. Atkinson-W. D- Adams: Ammonium nitrate: toxic fume risk from fires in storage, IFS, Proceedings No: 496.

jelent veszélyt, elhelyezkedése olyan, hogy kis és izolált mennyiségben, illetve más súlyos baleseti veszélyt jelentő más anyagoktól vagy más veszélyes létesítménytől megfelelő biztonsági távolságban vannak jelen.

A forgatókönyvet a továbbiakban nem vesszük figyelembe.

2.3.4. FORGATÓKÖNYV 4: GÁZOLAJ TÁROLÓ

A nyíltéren, szabadon szétterülő gázolaj tűz esetében sem kapunk olyan hőszugárzás mennyiséget, mely jelentős NO₂ bomláshoz vezetne. A szabadon szétterülő gázolaj tócsa nagysága 15,2 m átmérőjű lehet. A tócsa mélysége 5,4 mm körül alakul. A fenti körülmények között az égés nem egészen 1 percig tart. A hőszugárzás legnagyobb értéke a tócsa szélétől 3,8 méter (a tócsa közepétől 11,4 m) távolságban 23,72 kW/m². A tócsa középpontja és az AN tároló közötti távolság körülbelül 50 m. A 60 kW/m²-s hőszugárzás csak a tócsa méretein belül észlelhető. Figyelembe véve az AN tárolótól való távolságot is, a forgatókönyvet a kockázat számításánál nem vettük figyelembe.

3. Veszélyhelyzeti tevékenység és elhárításba érdekelt felelős személyek

3.1. VESZÉLYHELYZETI TEVÉKENYSÉG

Előre nem látható meghibásodás miatt vészhelyzet alakulhat ki az ammónia-oldat kezelésére szolgáló technológiai rendszernél tartályrepedés, vagy nyomás alatti csővezeték törése esetén, amelyek következtében nagyobb mennyiségű ammóniaoldat kerülhet ellenőrizetlen módon a környezetbe.

A veszély elsősorban az ammónia-oldat egészségkárosító hatása miatt nagy. A felszabaduló ammónia gáz a környezetben robbanásveszélyes légtérrel képezhet, illetve az ammónia gáz is erősen egészségkárosító hatású.

Környezeti károkat az ammónia-oldatnak az élővízbe közvetlenül történő, illetve talajon keresztüli közvetett bejutása jelent.

Az ammónium-nitrát esetében a kialakuló súlyos veszélyes források a következők lehetnek:

- Tűz.
- Bomlás.
- Robbanás.

Az ammónium-nitrát oxidálószer! Önmagában nem ég, de más éghető anyagok esetében növeli a tűzveszélyt! Az égést még levegő hiányában is elősegíti. Az égés közben mérgező NO_x és ammónia szabadul fel. Zárttérben az égés robbanáshoz vezethet!

A veszély helyzetet észlelő alkalmazott az eseményt azonnal köteles jelenteni a telephelyen tartózkodó közvetlen munkairányítónak, felelős vezetőnek.

A felelős vezető köteles a vészhelyzetet felmérni és erről azonnal jelentést tenni a telephely-vezetőnek, illetve annak távollétében helyettesének.

A telephely-vezető név szerint kijelöli az elhárítás-vezetőt és az elhárítás-vezető helyettesét.

Az elhárító szervezet tagjai:

- az elhárítás-vezető; Demeter László
- az elhárítás-vezető helyettes; Mérész Lajos

beosztottak: elsősorban a veszélyhelyzettel kapcsolatos tevékenységet végző kezelők, munkagép-kezelők, karbantartók.

Az elhárítás-vezető a vészhelyzet felmérését követően név szerint kijelöli az elhárító szervezet beosztottait és meghatározza a szükséges beavatkozási feladatokat.

Szükség esetén, telefonon értesíti a tűzoltóságot:

telefonszám: 105

2.6 Ha személyi sérülés történt, az elhárítás-vezető köteles azonnal értesíteni a mentőket.

2.7 Ha a tűzoltóság, vagy a mentők igénybevétele szükséges, az értesítéskor közölni kell, hogy milyen jellegű balesethez, eseményhez kéri a segítséget, illetve; közreműködést, továbbá közölni kell

- az esemény pontos helyét és címét;
- milyen esemény történt és mit veszélyeztet;
- emberélet van-e veszélyben;
 - a bejelentő nevét;
 - a jelzésre használt telefon számát.

Ha a vészhelyzetet előidéző rendkívüli esemény munkaszüneti időben következik be, az ügyeletbe beosztottak, illetve a telephelyen szolgálatot teljesítő őrök kötelesek azonnal értesíteni az ügyeletbe beosztott vezetőt.

Az ügyeletes vezető köteles:

- értesíteni a telephely-vezetőt;
- értesíteni a kijelölt elhárítás-vezetőt és helyettesét;
- berendelni az ügyeletes alkalmazottakat;
- szükség esetén értesíteni a tűzoltóságot és/vagy a mentőket.

Az elhárítás-vezető szükség esetén jogosult a telephely összes vezetőjének és alkalmazottjának berendelésére.

Munkaidő alatt:

Aki a szalmiákszesz ömlését vagy az ammónium-nitrát műtrágya égését észleli illetve tudomására jut, azonnal köteles értesíteni az üzemvezetőt, vagy az üzemben tartózkodó munkahelyi vezetőt.

Az értesítésnek tartalmaznia kell:

- az ömlés vagy a tűz pontos helyét,
- az ömlés kb. mennyiségét, a tűz kiterjedését
- emberélet van-e veszélyben,
- szélirányt (lakott terület felé szennyez-e?)

3.2. AZ ÜZEM DOLGOZÓINAK ADATAI, ELHÁRÍTÓ SZEMÉLYZET TAGJAINAK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

Az elhárítás-vezető az akcióban résztvevő valamennyi telephelyi alkalmazott szolgálati elöljárója.

Az elhárítás-vezető jogosult meghatározni a biztonságosan végrehajtható elhárítás műveleti sorrendjét és módját.

Az elhárítás-vezető csak az élet és vagyonvédelem maximális figyelembevételével hozhatja meg döntéseit.

Az elhárító szervezet beosztottai kötelesek együttműködni és segíteni egymás munkáját.

Az elhárítás-vezető és a beosztottak kötelesek munkájukat az elvárható műszaki színvonalon és gondossággal, egyben kellő biztonsággal végezni.

Az elhárítás-vezető köteles a kihívott tűzoltóságot és/vagy mentőket a szükséges mértékű tájékoztatással ellátni.

A tűzoltóság közreműködése esetén az elhárítás irányítói feladatokat a Tűzoltóság helyszínen lévő legmagasabb rangú beosztottja látja el. Az elhárítás-vezető a továbbiakban csak közreműködő szakértői feladatokat lát el.

Az elhárítás-vezető az esemény helyszínére érkező, az elhárítást irányító tűzoltót köteles tájékoztatni:

- az addigi tevékenységekről;
- a veszélyhelyzet mértékéről;
- a várható veszélyekről, eseményekről.

3.3. AZ ELHÁRÍTÁS MEGSZERVEZÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA

- Ammónia-oldat ömlése vagy AN tűz esetén a közvetlen veszélyeztetett területről az ott dolgozóknak a széliránnyal szemben, a szélirányba eső területekről pedig keresztirányba azonnal el kell távozni.
- A telephelyen a közvetlen veszélyeztetett és a szélirányba eső területeken minden villamos berendezést le kell kapcsolni és feszültség mentesíteni kell, illetve minden munkát azonnal be kell szüntetni.
- A telephelyet le kell zárni, a veszélyeztetett területet - szükség esetén hatósági segítséggel - körül kell zárni.
- Az elhárító szervezethez nem tartozó személyek számára biztonságos tartózkodó helyet kell kijelölni.
- Ha a szél a telephely központi épülete felé irányul, az épület minden ablakát és nyílászáróját, szellőzőjét azonnal zárni kell. A benttartózkodók szükség esetén használják az egyéni védőfelszerelést (gázálcot).
- Az elhárítási munkákban részt nem vevő személyek részére - szükség esetén - a veszélyes övezeten belül mindenfajta mozgás és tevékenység csak az elhárítás-vezető engedélyével, az általa meghatározott különleges rendszabályok betartása mellett lehetséges.
- Az elhárítás-vezető az egyes beavatkozási fázisok előtt a résztvevők számára tartson eligazítást, amelyben a különösen veszélyes műveletekre hangsúlyozottan hívja fel a figyelmet.
- Az elhárítást olyan módon kell megszervezni, hogy az biztonságosan, a legkisebb anyagi kárral legyen végrehajtható.

- Az elhárítás operatív végrehajtása az esemény jellege, a kialakult veszélyhelyzet értékelése (és ha van tapasztalat a hasonló események kezelésére, akkor annak figyelembevétele) alapján történjen.
- A mentéshez, elhárításhoz a rendelkezésre álló technikát (gépet, berendezést, mentőeszközöket, felszereléseket, járműveket) kell a szükséges mértékben és módon felhasználni.
- A kárelhárítási munkákat az ammónia-oldat elfolyásának megszüntetésével, illetve a folyadék szétterülésének megakadályozásával kell kezdeni.
- A tárolótartály repedése esetén, ha lehetséges, az ammónia-oldatot másik tárolótartályba kell átszivattyúzni.
- A folyadék szétfolyását, szétterülését földdel, homokkal vagy MAP műtrágyával körülkerítve kell megakadályozni. Nagyobb mennyiséget lehetőleg fel kell szívni és elszállítani.
- A fel nem szívható ammónia-oldatot vízzel kell a csapadékvíz-gyűjtő tárolóba mosatni.
- Az elhárítási munkák befejezése után a területet fel kell takarítani. A felszívató, vagy semlegesítő anyagot biztonságos tárolóba kell elhelyezni. A terület takarítását vízszugárral történő lemosással kell befejezni.
- Az ammónium-nitrát a tárolás során más műtrágyákkal, éghető és szerves anyagokkal nem keveredhet. Nedvességtől és napsugárzástól védett helyen, zsákokban tárolható. Az áru állagának megőrzése érdekében hat zsáknál többet egymásra rakni nem szabad.

AN tűz esetén értesíteni kell a tűzoltóságot és felkészülni a robbanás övezetében lakók kitélepítésére. A tűzoltás megkezdésével egyidejűleg gondoskodni kell a veszélyeztetett személyek mentéséről, a veszélyeztetett épületrész kiürítéséről.

- A vészhelyzetről és elhárításáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyben időrendi sorrendben minden eseményt, utasítást és tevékenységet rögzíteni kell.

3.4. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

- A mentési-elhárítási munkában való részvétellel csak olyan 18 éven felüli személyek bízhatók meg, akik egészségileg, fizikailag és pszichikailag alkalmasak, jól tűrik a rendkívüli állapottal járó stresszhelyzetet.
- Az elhárításban résztvevők kötelesek az elvárható maximális fegyelmezettséggel viselkedni.
- Az elhárítási munkában résztvevőknek ismerniük kell a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályokat, illetve a rendkívüli eseményekre vonatkozó különleges biztonsági követelményeket, illetve jelen utasítást.
- Az elhárító szervezet tagjai kötelesek a szabályokat az elhárítási munkák során az elvárható mértékig betartani.

3.5. OKTATÁS, KÉPZÉS

- Az elhárító szervezetbe beosztottak részére évente egyszer oktatást kell tartani.
- Az oktatásra kerülő anyag a jelen utasítás, valamint egyéb szakmai anyagok.
- Az elhárító szervezetbe beosztottak részére évente egyszer elhárítási gyakorlatot kell szervezni. A gyakorlat vezetője a veszélyelhárítás kijelölt vezetője.

3.6. MŰSZAKI MENTŐESZKÖZÖK ELLENŐRZÉSE

- A műszaki mentőeszközök kezelési, karbantartási utasításai, vagy műszaki leírásai tartalmazzák az eszköz karbantartási és ellenőrzési feladatait.
- A műszaki mentőeszközök karbantartásának, valamint ellenőrzésének megszervezése és rendszeres, dokumentált elvégzése a telephelyen, a leltárilag felelős vezető feladata.
-

3.7. EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK

Az ammónia-oldattal kapcsolatos üzemvész elhárításban közvetlenül résztvevő minden személy köteles használni az alábbi egyéni védőeszközöket:

- saválló munkaruha;
- gumikötény;
- gumicsizma;
- gumikesztyű;
- "K" jelű szűrőbetéttel ellátott gázálarc.

A védőruházatot teljesen zárva (begombolva) és úgy kell viselni, hogy az arra esetleg ráfröccsenő ammónia-oldat ne jusson a ruházatba, tehát a ruházat alja és szárai nem gyűrhetők fel és nem tűrhetők egymásba.

3.8. TŰZRIADÓ TERV

Munkaidő alatt:

Aki a tűz keletkezését észleli, illetve tudomására jut, azonnal köteles értesíteni az üzemvezetőt, vagy az üzemben tartózkodó munkahelyi vezetőt.

Az értesítésnek tartalmaznia kell:

- van-e életveszélyben emberélet.
- a tűz nagyságát, hevességét
- tűz pontos helyét (pl.: tárház, szociális épület)

Az értesített vezető a veszély felmérése után azonnal köteles intézkedni a tűz oltására, illetve szükség esetén értesíti a tűzoltóságot a 105 -ös telefonszámon.

Munkaidő után vagy pihenőnapon:

Ha a szolgálatot teljesítő (biztonsági őr) észleli a tüzet, és ha a tűz nagysága, hevessége indokoltá teszi, azonnal értesíteni kell a tűzoltóságot a 105-ös telefonszámon. Köteles értesíteni Mérész Lajost a 06-30-552-0111-es vagy 656-841-ös telefonszámon vagy Szerencs, Csalogány út 22/a szám alatt.

Ő értesíti Demeter László üzemvezetőt, a 363-184 vagy 06-30-5520073-as telefonszámon.

Illetve az üzem többi dolgozóját:

Boncsér László 30/564-68-31

Pócsi Zoltán 30/824-41-72

Ruszkai László 20/414-68-92

Megnevezés	Mennyiség	Megjegyzések				
Mentesítő anyagok						
Csapadék víz (m3)-tároló	500	beton				
Fúrt kút (m3/év)	1244					
Homok (m3)	1					
Ásott kút (m3/év)-iparivíz-tüzipíz	nincs					
Védőruházat						
Gázálarc (db) "K"jelű	5					
Saválló ruhák (db)	5					
Frisslevegő készülék (db)	1					
Csizma	5					
Szemüveg	5					
g. kesztyű	5					
g. kötény	5					
Gépjárművek-munkagépek						
Teherkocsi (0,5t-5t) db	1					
Targonca (1t-5t) db	2					
Homlokrakodó (UN 053,180) 1m3 db	2					
Vagon-rakodó 0,5t (ömleszt. áru) db	1					
MTZ-traktor db	1	vasúti vontató				
Szállítótartályok(20-25t)	4	2x9m3+2x4,5m3				
Egyéb eszközök						
Sterimob-80-mosó db	1					
Búvárszivattyú 20m3/ó-mobil db	3					
DETCK-szippantó (5m3-10m3) db	-					
Tűzoltó készülék 12kg db	11					
Jelző táblák, jelölések, stb.	5					
Honda szivattyú db	-					
Warman szivattyú db	17					
Sűrített levegős készülék (3lit 300bar)	1					
Üzemanyag ellátás-tároló (m3)	1	Műanyag kont.				

3. táblázat: A védekezésbe bevonható eszközök listája